

Brüsszel, 2017. június 1.
(OR. en)

9481/17

**Intézményközi referenciaszám:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 413
ANTIDISCRIM 27
JAI 520
MI 437
FREMP 66**

JELENTÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága (I. rész) / a Tanács
Előző dok. sz.:	9288/17 SOC 375 ANTIDISCRIM 23 JAI 473 MI 427 FREMP 61
Biz. dok. sz.:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final
Tárgy:	Javaslat – A Tanács irányelve a személyekkel szembeni, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról – Jelentés az elért eredményekről

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2008. július 2-án tanácsi irányelvjavaslatot fogadott el, amelynek célja a valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron, illetve szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetéssel szembeni védelem kiterjesztése a foglalkoztatáson kívül eső területekre. Az e területen hatályos EK-jogszabályok¹ kiegészítésével az egyenlő bánásmódról szóló horizontális irányelvjavaslat megtiltaná a fentieken alapuló megkülönböztetést a következő területeken: szociális védelem, beleértve a szociális biztonságot és az egészségügyi ellátást; oktatás; valamint az áruk és szolgáltatások igénybevétele, beleértve a lakhatást is.

¹ Különösen a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK tanácsi irányelv.

A delegációk nagy többsége elvben üdvözölte a javaslatot, és közülük sokan támogatták, hogy a javaslat a hatályos jogi keret kiegészítését célozza azáltal, hogy horizontális megközelítésen keresztül foglalkozik a megkülönböztetésnek mind a négy alapjával.

A legtöbb delegáció megerősítette az egyenlő bánásmód mint az EU-n belüli közös társadalmi érték előmozdításának fontosságát. Több delegáció a javaslatnak a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (UNCPRD) végrehajtásával összefüggésben való jelentőségét hangsúlyozta. Azonban néhány delegáció a fogyatékossgra vonatkozóan ambiciózusabb rendelkezéseket részesített volna előnyben.

Noha hangsúlyozták a megkülönböztetés elleni küzdelem fontosságát, egyes delegációk korábban kétségbe vonták a bizottsági javaslat szükségességét, mivel úgy látták, hogy az bizonyos kérdésekben sérti a nemzeti hatáskört, és ellentmond a szubszidiaritás és az arányosság elvének. Egyes más delegációk számára továbbra is kérdéses, hogy az irányelv hatálya kiterjedjen-e a szociális védelemre és az oktatásra is. Két delegáció általános fenntartással élt.

Egyes delegációk pontosítást is kértek, és aggodalmukat fejezték ki különösen a jogbiztonság hiányával, a hatáskörmegosztással, valamint a javaslat gyakorlati, pénzügyi és jogi hatásával kapcsolatban.

Ebben a szakaszban valamennyi delegáció általános vizsgálati fenntartással él a javaslattal kapcsolatban. CZ, DK, MT és UK parlamenti vizsgálati fenntartással él. A Bizottság megerősítette eredeti javaslatát e szakaszban, és az abban tett minden változtatással kapcsolatban továbbra is vizsgálati fenntartással él.

Az Európai Parlament 2009. április 2-án konzultációs eljárás keretében elfogadta véleményét². A Lisszaboni Szerződés 2009. december 1-jei hatálybalépését követően a javaslat már az Európai Unió működéséről szóló szerződés 19. cikkének hatálya alá tartozik, így – az Európai Parlament *egyetértését* követően – egyhangú tanácsi határozathozatalt igényel.

II. A MÁLTAI ELNÖKSÉG ALATT A TANÁCSBAN VÉGZETT MUNKA

A szociális kérdésekkel foglalkozó munkacsoport az elnökség két szövegezési javaslatcsomagja³ alapján folytatta az irányelvjavaslat⁴ vizsgálatát.

A munkacsoportban folytatott vita középpontjában különösen az alábbiak kérdések álltak:

a) **Preambulumbekezdés beillesztése a nemen vagy a nemi identitáson alapuló megkülönböztetésről mint súlyosbító tényezőről ((12ab) preambulumbekendés)**

Az elnökség jelezte, hogy ennek a módosításnak nem az irányelvtervezet hatályának a kiterjesztése a célja, hanem sokkal inkább annak tudatosítása, hogy a valláson vagy meggyőződésen, fogyatékosságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetést súlyosbíthatja, ha az a nemen vagy a nemi identitáson alapuló megkülönböztetéssel is kiegészül.

Néhány delegáció megkérdőjelezte a módosítás célját, és feltette a kérdést, hogy miként kívánja az elnökség a kérdést a rendelkező részben kezelni. Az egyik delegáció azt javasolta, hogy az erre való utalás a (13) preambulumbekendésben kapjon helyet. Több olyan delegáció is volt, amely támogatta a módosítás célját, ugyanakkor azt javasolta, hogy ahelyett, hogy konkrétan megneveznénk a megkülönböztetés alapjainak egy bizonyos kombinációját, a halmozott megkülönböztetésre általánosságban kellene utalni. Az elnökség az előbbi mellett tette le a voksát.

² Lásd: A6-0149/2009. Az újonnan megválasztott Európai Parlamentben Ulrike Lunacek (Ausztria; Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság; Zöldek/Európai Szabad Szövetség) lett a javaslat előadója.

³ Lásd: 15603/16 és 7202/17.

⁴ Az ülésekre január 20-án, illetve május 22-én került sor.

b) **Halmazott megkülönböztetés ((12), (12ab) és (21) preambulumbekzdés, valamint 2. cikk (2) bekezdés a)–b) pont)**

Az elnökség a szövegezési javaslataiban tisztázni kívánta a halmazott megkülönböztetés kérdését, és pontosította, hogy a megkülönböztetés javaslatban megnevezett alapjaihoz *társulhat* faji vagy etnikai származás, állampolgárság, illetve a nemen vagy a nemi identitás alapján történő megkülönböztetés is. Ezzel összefüggésben az elnökség a javaslatot egy olyan szövegrésszel egészítette ki, amelyben kifejti, hogy a pozitív intézkedések a személyek olyan csoportjaira is irányulhatnak, akikre a valláshoz vagy meggyőződéshez, fogyatékosághoz, korhoz vagy szexuális irányultsághoz kapcsolódó jellemzők közül *egyszerre több* is igaz.

Nagyszámú delegáció üdvözölte a halmazott megkülönböztetés fogalmának megjelentetését a szövegben, ugyanakkor néhány delegáció nem támogatta ezt a kiegészítést. A Bizottság abban az esetben támogatja a halmazott megkülönböztetés beillesztését, ha az konzisztens módon történik. A Bizottság egyetértett továbbá az egyik delegáció által tett azon észrevétellel, hogy a megkülönböztetésnek az irányelv hatályán kívül eső alapjait nem kellene megemlíteni a szövegben, és ehelyett inkább általánosan kellene utalni a jelenlegi irányelv hatályán kívül eső alapokra.

c) **A személyek jogainak előmozdításáért küzdő szervezethez való kapcsolódás miatti megkülönböztetés ((12a) preambulumbekzdés)**

Az elnökség kiegészítette a (12a) preambulumbekzdést, oly módon, hogy az olyan személyek védelmére is kiterjedjen, akiket azért ér megkülönböztetés, mert vélt vagy valós kapcsolatban állnak adott vallású vagy meggyőződésű, adott fogyatékosággal élő, adott életkorú vagy szexuális irányultságú személyek jogainak előmozdításával foglalkozó szervezetekkel.

Több delegáció támogatta a módosítást, egy delegáció elfogadhatatlannak tartotta, bizonyos delegációk pedig további vizsgálatot éreznek szükségesnek vele kapcsolatban.

d) Hatály (a kötelező kiegészítő nyugdíjrendszerekre tett konkrét utalás beillesztése, (17b) preambulumbekzdés, valamint 3. cikk (1) bekezdés a) pont)

Szövegezési javaslatában az elnökség pontosította a fenti rendelkezést és a hozzá kapcsolódó preambulumbekzdés szövegét, még hozzá oly módon, hogy konkretizálta, hogy a megkülönböztetés tilalma vonatkozna „a szociális védelemben való részesülésre, amennyiben az a szociális biztonsággal függ össze, ideértve a kötelező kiegészítő nyugdíjrendszereket is” [ideiglenes fordítás].

Egyes delegációk a kötelező kiegészítő nyugdíjrendszerekre tett utalás elhagyását támogatták, arra hivatkozva, hogy a hatály anélkül is világos, nincs szükség ezeket a rendszereket konkrétan megnevezni.

Ezzel összefüggésben az elnökség hivatkozást illesztett a preambulumba a C-267/06. sz. *Tadao Maruko* ügyben hozott ítéletre, amelyben az EU Bírósága elismerte a szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetést.

A delegációk egy része és a Bizottság úgy vélte, hogy a C-267/06. sz. ügyre tett hivatkozás nem helyénvaló, mivel az (a 2000/78/EK irányelv hatálya alá tartozó) foglalkoztatói nyugdíjrendszerre vonatkozik, és nem a szociális biztonságra, ezért félreérthető lehet az arra tett hivatkozás a preambulumban.

d) A családi állapottól függő jogi kedvezmények ((17h) preambulumbekzdés)

Az elnökség módosította a szöveget annak érdekében, hogy az a családi állapottól függővé tett juttatások odaítélésekor az azonos nemű párokkal szembeni megkülönböztetés eseteire is kiterjedjen. A javasolt változtatással kapcsolatban megoszlottak a vélemények.

e) Természetes, illetve jogi személyek ((17ga) preambulumbekzdés)

Az elnökség felülvizsgálta a (17ga) preambulumbekzdést, és annak szövegét egyértelműbbé tette: „Minden személy, így a természetes és a jogi személyek egyaránt szerződési szabadságot élveznek” [ideiglenes fordítás].

A munkacsoport támogatta ezt a módosítást.

III. LEZÁRATLAN KÉRDÉSEK

A fenti kérdések és néhány egyéb lezáratlan kérdés is további megbeszélést igényel, így például:

- az irányelv hatálya, mivel egyes delegációk ellenzik azt, hogy a szociális védelem és az oktatás is a hatály alá tartozzon;
- a hatáskörmegosztás és a szubszidiaritás fennmaradó vonatkozásai, és
- az irányelv által előírt kötelezettségekkel kapcsolatos jogbiztonság.

A delegációk álláspontjaira vonatkozó további részletek az 5428/17 és a 9288/17 dokumentumban találhatóak.

IV. ÖSSZEGZÉS

A máltai elnökség alatt kézzelfogható eredmények születtek a megtárgyalt kérdésekben. Ezzel együtt ahhoz, hogy a Tanácsban el lehessen érni a szükséges egyhangúságot, további politikai szintű megbeszélésekre van szükség.
